

Nr 24

Av herr **Svenning m. fl.**, om ökat konsumentinflytande vid stadsplanering m. m.

(Lika lydande med motion nr 16 i Första kammaren)

Vid utformningen av vårt demokratiska samhälle behövs i första hand ökade kontakter och ökat förtroendemanna- och konsumentinflytande för att kunna fånga upp de mångas önskemål och prioriteringar. Det gäller för människor i alla åldrar och grupperingar. Konsumenterna måste få komma till tals, och det har i hög grad sitt berättigande även när det gäller stadsplanefrågor. Stadsplaneringen får inte bara vara en uppgift för en begränsad grupp av politiker och fackmän. Det kräves en samverkan i första hand med bostadskonsumenterna. Dels är det konsumenternas miljö- och levnadsbetingelser det gäller, dels är det denna grupp som i största utsträckning betalar kostnaderna för en god bostad och en god boendemiljö.

Det är därför av största betydelse när man ämnar lägga fram något förslag till en ny stadsplan och siktar till en bättre boendeservice att kunna visa på att förslaget står i överensstämmelse med de bostadsintresserades uppfattningar. Det är av vikt att man hämtat argument och prioriteringar från konsumenterna själva och att man med detta som underlag vidare diskuterar planutformningen med politikerna, byggherrarna och serviceproducenterna. När det numera framhålles i debatten att konsumenten måste få delta i planbeslutet, så innebär det inte att konsumenten ställs i motsatsställning till politiker eller planerare, men det är av betydelse att man kan få ett någorlunda fast grepp på konsumenternas önskemål, och det är möjligt genom att det finns organisationer som redan nu har god inblick i den stora majoritetens uppfattningar och önskemål beträffande stadsplaneringen.

Inom hyresgäströrelsen har exempelvis under lång tid undersökningar gjorts om hyresgästernas önskemål, och denna intervjuundersökning fortsätter. Man har för övrigt inom rörelsen utarbetat ett program om boendemiljö, som bl. a. bygger på de undersökningar som gjorts.

Även de sociala myndigheterna och hälsovårdsmyndigheterna har genom sin verksamhet rik erfarenhet och kan ge synpunkter på en god boendemiljö.

Representanter för dessa organisationer kan på detta sätt låta den stora gruppen konsumenters önskemål komma till uttryck. Det är av stor betydelse att dessa representanter kopplas in i god tid i stadsplanearbetet och att de organisationer som de representerar blir remissorgan i stadsplane-

frågor. Detta inte minst därför att det ofta framhålles, särskilt från kommunalt håll, att det är svårt att utarbeta en allt omspannande boendeservice på ett riktigt sätt. Utom hänsynstagande till vanliga hyresgäster har vi exempelvis en mängd åldringar, handikappade och tillfälligt sjuka, som för närvarande upptar dyrbara vårdplatser därför att deras nuvarande bostadsmiljö inte på något sätt är lämplig.

Det skulle vara mycket effektivare att på ett tidigt stadium tillgodose deras krav på service och god miljö i våra blivande bostadsområden, och speciellt åldringarna kommer att kunna betala för att få sina grundläggande krav tillgodosedda, därför att deras ekonomiska situation avsevärt kommer att förbättras i takt med utbyggnaden av ATP. Hänsynstagande till de handikappades problem vid utformningen av de nya stadsplanerna skulle dessutom innebära besparingar inom sjukvård och socialvård. Också andra frågor skulle få en allsidigare belysning genom kontakten med bostadskonsumenter. Det gäller barnen, som behöver ordentligt tilltagna trafikskyddade lekplatser och dessutom varierande och fantasiskapande lekredskap, och ungdomen, som utöver rik tillgång till yttre lek- och idrottsplatser även har behov av studie- och fritidslokaler samt gemensamma större samlingslokaler, vilket naturligtvis också är av värde för åldringar och övriga hyresgäster.

Trafiksäkerheten i städernas storstadsområden är också en fråga av betydelse inte minst med hänsynstagande till att gamla människor kan känna sig isolerade i sina bostäder.

Ett annat viktigt önskemål där allas medverkan behövs är ställningstagande till bullerproblemen.

Konsumenternas medverkan har här i korthet presenterats såsom angelägen vid utarbetandet av stadsplaneförslag såväl på jungfrulig mark som vid sanering av äldre bostadsområden, där problemen kan vara ännu mer komplicerade. En utvidgning av remissorganen vid behandling av stadsplaneärenden är av största betydelse.

Med stöd av det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning beträffande en sådan anpassning av byggnadslagstiftningen och planeringsprocessen att ett mera direkt konsumentinflytande möjliggöres.

Stockholm den 13 januari 1969

<i>Eric Jönsson (s)</i> i Malmö	<i>Gunnar Engkvist (s)</i>	<i>Eric Svenning (s)</i>
<i>Einar Henningsson (s)</i>	<i>Hans Jönsson (s)</i> i Arlöv	<i>Villiam Björk (s)</i> i Påarp
<i>Hugo Bengtsson (s)</i> i Landskrona	<i>Anna-Greta Skantz (s)</i>	<i>Lennart Pettersson (s)</i> i Lund